

ใบความรู้ เรื่องทวารวดี (อุททอง)

ความเป็นมาทวารวดี

ทวารวดีปฐมบทแห่งประวัติศาสตร์ไทย ย้อนเวลากลับไป 1000 - 1400 ปี ดินแดนที่ประเทศไทยปัจจุบันโดยมีการรับประวัติศาสตร์จากภายนอกเข้ามาประสานกับแบบดั้งเดิมทำให้ชุมชนโบราณต่าง ๆ พัฒนาขึ้นเป็นเมืองภายใต้วัฒนธรรมสำคัญที่รู้จักกันในชื่อ ทวารวดี

ความหมายของทวารวดี

1. ทวารวดีเป็นชื่อของเมืองหรืออาณาจักรของเมือง เมื่อพุทธศตวรรษที่ 12 -16 หรือ 1000-1400 ปีที่ผ่านมา
2. เป็นชื่อวัฒนธรรมโบราณที่เกิดขึ้นในดินแดนประเทศไทย โดยมีวัฒนธรรมที่มีคติความเชื่อ เนืองในศาสนาพุทธแบบเถรวาทเป็นหลัก และปรากฏหลักฐานการนับถือพุทธแบบมหายานและฮินดูร่วมอยู่ด้วย

ทวารวดีเป็นรูปแบบศิลปกรรมที่ได้รับจากศิลปะอินเดียและได้รับการพัฒนาจนเป็นรูปแบบเฉพาะตัว

ดังนั้น คำว่าทวารวดีมีความหมายครอบคลุมในหลายมิติ ทั้งการปกครอง ศาสนา ศิลปกรรม วัฒนธรรม และวิถีชีวิต

จุดเชื่อมโยงประวัติศาสตร์โลกสู่ประวัติศาสตร์ไทย

หลักฐานบันทึกการเดินทาง พระภิกษุ ของชาวจีน มีชื่อว่าพระถังซำจั๋ง ซึ่งจาริกแสวงบุญไปยังอินเดีย พุทธศักราช 1172-1188 ได้บันทึกถึง โลโลโปตี ที่ตั้งอยู่ระหว่างประเทศเมียนมาร์และกัมพูชา พ.ศ. 2427 แชมมวล บิล นักวิชาการชาวอังกฤษ ตีความคำว่า โลโลโปตี คือคำว่า ทวารวดี ต่อมา พ.ศ. 2447 นักวิชาการชาวฝรั่งเศส สันนิษฐานว่าอาณาจักรทวารวดีตั้งอยู่ทางใต้ของกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้สอดคล้องกับจารึกต่างๆ นั่นคือคำว่า ทวารวดี ที่พบในประเทศไทย ฐานที่พบที่เป็นชิ้นสำคัญคือ เหรียญเงิน ในเหรียญเงิน ปรากฏคำว่า “ศรีทวารวดี ศวรปุณย” การบุญแห่งพระเจ้าศรีทวารวดี นอกจากเป็นหลักฐาน ที่กล่าวว่า ทวารวดีแล้วยังเป็นข้อสันนิษฐานได้อีกว่า ทวารวดีคงเป็นเมืองหรือรัฐ ที่มีกษัตริย์ปกครองอยู่

แรกรับศาสนา ศิลปะแบบทวารวดีที่พบมากใน อ.อำเภ่อุททอง จ.สุพรรณบุรี แสดงให้เห็นว่าการ รับพุทธศาสนาจากอินเดียผ่านเส้นการค้าทางทะเล เมื่อประมาณ 1400 ปี ถือเป็นครั้งแรกที่ ศาสนาพุทธฝังรากลึกบนแผ่นดินไทยและกลายมาเป็นพื้นฐานวัฒนธรรมสำคัญของชาติไทย

นอกจากการปกครองและศาสนาที่เป็นจุดเด่นทวารวดีแล้วยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่ยังเด่นไม่แพ้กัน คืองานศิลปะ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ศิลปะทวารวดีได้รับแรงบันดาลใจจากศิลปะ อินเดีย ในราชวงศ์ คุปตะ หลังคุปตะ และราชวงศ์ปาละ มีการพัฒนาจนกลายเป็นรูปแบบตัวเอง เห็นได้จากงานประติมากรรม เช่นพระพุทธรูป หรือธรรมจักร นอกจากนี้ทวารวดีไม่ได้มีแค่ชื่อเมืองหรือการปกครองแต่เป็นวัฒนธรรมที่เก่าแก่และสำคัญอีกด้วย

ถอดบทเนื้อหาจากวิถีทัศน์ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุททอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดย ธราเทพ เอี่ยมอาจ